

Pinkerton – Vello Jürna, Butterfly – Marina Meštšerjakova.

HARRI ROSPU foto

Marina Meštšerjakova: "Esmaesitus on väga oluline!"

VIRVE NORMET

Alles see oli, kui Soome lauljatar Soile Isokoski ooperis "Boheem" suurt publikumenu nautis ning kogu Estonia "Boheemi" trupp kõrgetasemelisest koosmusitseerimisest ka ise suurt rõõmu ja rahuldust tunda võis.

Nüüd on taas ooperilaval kõrgklassi sopran – Marina Meštšerjakova Moskva Suurest Teatrist. Päril loogiline on neil puhkudel ka kassatulem: Isokoski, kes on maailmanimi ja kuulus eriti Mozarti-lauljana, tõi saali palju soomlasi, rootslasi, sakslasi jt. turiste, Moskva lauljatar aga meelitas ooperiteatrisse vene keelt kõnelevat rahvast. Peaaegu täissaalid olid kuulamas Puccini "Madama Butterfly" kahte etendust (24. ja 29. jaanuaril) Marina Meštšerjakovaga nimiosas. Dirigeeris Jüri Alpernt, Pinkertoni osas, s.o. kuulsal lauljanna partner oli Vello Jürna

see areng on loogiline, järkjärguline, kuulajaile ehk rohkemgi etteaimatav kui Butterflyle, sest Pinkerton näitab ju kohe oma ekspositsioonis, mis mees on tegelikult see Ameerika mereväeleitnant ja mida arvab ta oma väikesest jaapanlikust seiklusest. Ometi on Pinkerton laval (alati!) sümpaatne, sest tal on kaunis muusika ja kuulaja hakkab teda ilmselgelt nägema ka läbi Butterfly kiindumuse ja komplimentide. Kuidas suudab aga lauljatar ooperi alguses vältida traagikat ja pakkuda oma hääle ja tunnete värvipaletist seda kergust, helgust, ehedat rõõmu jne. jne.?

Marina Meštšerjakova küündis neil etendustel peaaegu täiuseni. Kuigi mõned "agad" ju olid. Just I vaatuses ehmatas ja häiris tema pikkade nootide forte, kui hääle vibrato peaaegu tremoloni küündis ja intonatsioonigi määrama kippus. Õnneks jäi etenduse kulgedes seda üha vähemaks ja vähemaks, üha enam laskis Butterfly kuulajal nautida sihiteadlikku ja eesmärgikindlat häälevalitsemiskunsti. Mida enam ja tundelise-

Tarmo Silla suurepärasest muusikalist dialoogi ja duetti, Jürna-Silla mäng ja hääle tämbriiline sobivus olid imehead. Võib-olla just selle mälestuse tõttu valmistab seekord Väino Puura kerge pettumuse. Ka tundus tema konsul Butterflyst tunduvalt vähem vaimustuvat ja tema saatust vähem südamesse võtvat kui Tarmo Silla konsul Sharpless.

Vello Jürna on õnnistatud peaaegu "itaalia tenori häälega" – see on ju nagu omamoodi mõiste. Ja itaallaste oopereid lauldes annab see suuri eelseid. Tihtipeale aarriates, ka avanumbrites, tuleb "esimene armastaja" lavale mitte lihtsalt kauni meloodilise fraasiga, vaid pikkadel nootidel põhineva muusikalise kujundiga, mis toob ühekorruga esile hääleklassi ja demonstreerib nii tämbri ilu kui ka hääle jõudu ja osavust. Siin on Estonia ja publikul tõesti põhjust rõõmu tunda: Vello Jürna on just seda klassi, nagu olema peab! Pealegi on ta hea lavavälimusega, mis teatri võlumaailmas sugugi vähetähtis pole.

Alles see oli, kui Soome lauljatar Soile Isokoski ooperis "Boheem" suurt publikumenu nautis ning kogu Estonia "Boheemi" trupp kõrgetasemelisest koosmusitseerimisest ka ise suurt rõõmu ja rahuldust tunda võis.

Nüüd on taas ooperilaval kõrgklassi sopran – Marina Meštšerjakova Moskva Suurest Teatrist. Päris loogiline on neil puhkudel ka kassatulem: Isokoski, kes on maailmanimi ja kuulus eriti Mozartilauljana, tõi saali palju soomlasi, rootslasi, sakslasi jt. turiste, Moskva lauljatar aga meelitas ooperiteatrisse vene keelt kõnelevat rahvast. Peaaegu täissaalid olid kuulamas Puccini "Madama Butterfly" kahte etendust (24. ja 29. jaanuaril) Marina Meštšerjakovaga nimiosas. Dirigeeris Jüri Alperten, Pinkertoni osas, s.o. kuulsa lauljanna partner oli Vello Jürna, Ameerika konsuli Sharplessi rollis Väino Puura.

Puccini ooperite naised on huvitava siseeluga tegelased, keda ooperi käigus saatuse käsi kõvasti raputab, kes aga seetõttu on ka muutuvad ja arenevad karakterid.

Oma Butterflyle on Puccini palju laulda andnud ja ka palju muid nõudeid esitanud: I vaatuse tekstis ütleb ta end olevat 15-aastane, II vaatuses on vaid 3–4 aastat vanem, s.o. tema tunneteskaala ulatub malbest ja pisut koketeerivastki laps-neiust traagilise, hüljatud naise lootusteni, kõik kaotanud inimese vabatahtliku surmani. Ja

see areng on loogiline, järkjärguline, kuulajaile ehk rohkemgi etteaimatav kui Butterflyle, sest Pinkerton näitab ju kohe oma ekspositsioonis, mis mees on tegelikult see Ameerika mereväeleitnant ja mida arvab ta oma väikesest jaapanlikust seiklusest. Ometi on Pinkerton laval (alati!) sümpaatne, sest tal on kaunis muusika ja kuulaja hakkab teda ilmselgelt nägema ka läbi Butterfly kiindumuse ja komplimentide. Kuidas suudab aga lauljatar ooperi alguses vältida traagikat ja pakkuda oma hääle ja tunnete värvipaletist seda kergust, helgust, ehedat rõõmu jne. jne.?

Marina Meštšerjakova küündis neil etendustel peaaegu täiuseni. Kuigi mõned "agad" ju olid. Just I vaatuses ehmatas ja häiris tema pikkade nootide forte, kui hääle vibrato peaaegu tremoloni küündis ja intonatsioonigi määrama kippus. Õnneks jäi etenduse kulgedes seda üha vähemaks ja vähemaks, üha enam laskis Butterfly kuulajal nautida sihiteadlikku ja eesmärgikindlat häälevalitsemiskunsti. Mida enam ja tundelisemalt ta nüanssidega mängles, seda kaunimalt kõlas ta hääel, mis on ju imeliselt helisev ja kandeav ka piano's. Orkester – nii tundus, võib-olla ekslikult? – püüdis tunnete lihtsuse poole, aga kuna helilooja ja lauljatar ei kartnud ehtsat romantilist paatost, siis oleks ka pilidest seda rohkem igatsenud.

Meštšerjakova on hea näitleja. Ta on julgem, vabam, värvikam – ühesõnaga andekam kui meie näitlejatest–lauljatest koosnev tege-laskond. Varasematest etendustest mäletan ma elamust ja publiku sooja reaktsiooni I vaatuse pikale stseenile kahe meespeategelasega ehk teisisõnu – Vello Jürna ning

Tarmo Silla suurepärasest muusikalist dialoogi ja duetti, Jürna–Silla mäng ja hääle tämbriiline sobivus olid imehead. Võib-olla just selle mälestuse tõttu valmistas seekord Väino Puura kerge pettumuse. Ka tundus tema konsul Butterflyst tunduvalt vähem vaimustuvat ja tema saatust vähem südamesse võtvat kui Tarmo Silla konsul Sharpless.

Vello Jürna on õnnistatud peaaegu "itaalia tenori häälega" – see on ju nagu omamoodi mõiste. Ja itaallaste ooperid lauldes annab see suuri celiseid. Tihtipeale aarriates, ka avanumbrites, tuleb "esimene armastaja" lavale mitte lihtsalt kauni meloodilise fraasiga, vaid pikkadel nootidel põhineva muusikalise kujundiga, mis toob ühekorraga esile hääleklassi ja demonstreerib nii tämbri ilu kui ka hääle jõudu ja osavust. Siin on Estonial ja publikul tõesti põhjust rõõmu tunda: Vello Jürna on just seda klassi, nagu olema peab! Pealegi on ta hea lavavälimusega, mis teatri võlumaaailmas sugugi vähetähtis pole.

Marina Meštšerjakova repertuaar laieneb kiiresti ja Estonias olid omamoodi teetähiseks lauljanna karjääril: Butterflyna oli Marina laval esmakordselt, ja väga õnnestunult. Ta ise lausus selle kohta kenasti: lauldes mingit rolli kümneid kordi paljudel lavadel, sulavad need etendused enamasti mälus kuidagi kokku. Aga rolli esmaesitlus on tohutult oluline. Just selle tunde võtad kaasa, just selle õnnestumise või vähemõnnestumise, kontaktide soojuse või ebamugavuse või esinemise naudingu. Impulsside kogusumma peal hakkab uus osa elama oma pikka lavaelu.